

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

פרשת שופטים
שנת תשפ"ו

גליון
קס"ו

שיעורי חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

- היכל למלמדים -

ברוכים הבאים בשם השם ברכנוכם מבית השם. חסדי השם יתברך שאנו זוכים לשבת ביחד ולהתחזק בעבודת הקדש שלנו. המלמדים, מחנכים, מנהלים, והטבח, כל אחד בשמו הטוב יברך.

לעבד עם ילדים זו נצחיות

לפני שנשוחח על דברים יפים שאפשר לשפר, נתחזק שוב במשרה הקדושה שיש לנו. 'אוי! כמה קשה להיות מלמד, אוי! כמה קשה לעבד במוסד', אבל, 'אוי, כמה קשים החיים'.

בשבוע שעבר כבר דברתי מזה, ובעזרת השם אני מתכנן לחזור על זה בכל שבוע בשעור למלמדים.

"אוי כמה קשה להיות מלמד"
נכון שקשה מאד להיות מלמד, אבל לא ה'מלמדות' היא שעושה את החיים קשים, אלא **"אוי כמה קשים החיים"**; כל החיים הם קשים ומרים!

אי אפשר לברך מהשם יתברך

דעו לכם, מהשם יתברך במילא אי אפשר לברך. יונה הנביא לא רצה לומר מוסר

שמספן נפל כל כך רחוק שהוא פרש ממחנה ישראל, הוא כבר נפל לשאל תחתית, אזי העצה היחידה לחזור להקדוש ברוך הוא, היא על ידי שהוא ימצא בתוכו איזה נקדה טובה, ויחיה את עצמו בזה, רבי נתן נותן את הדגמא: **"בתלמוד תורה למדתי א"ב וסדור וחומש וגמרא"**. רואים מזה, שהתורה שהילד למד בתלמוד תורה, זה כל כך חשוב, ואפילו אדם שהוא רחמנא לצלן מאוד רחוק יכול להחיות את עצמו עם זה, כי מה שלומדים בילדות זה נצחיות, זה נשאר לנצח.

אתה יהודי - תעשה עוד יהודי!

במאה חמשים שנה האחרונות, כשהתחילו הגזרות ברוסיה שהרוסים הרשעים רצו לעקר את היהדות, היתה הגזרה הראשונה, שיסגרו את כל תלמודי התורה והישיבות, ואז האדמו"רים הקודמים מליובאוויטש [בפכ"ד הם מכנים רביים], הרבי מהר"ש, הרשב"י, והר"צ, הנהיגו שכל אחד יתפס כמה ילדים, או אפילו ילד אחד, וילמד אתו משהו, פסוק חומש או הלכה.

לאנשי העיר נינוה; מה היתה יונה הנביא? מה היו כל הנביאים? הם היו מלמדים! הם למדו תורה עם בני ישראל, הם אמרו לבני ישראל: **"רבותי, צריכים לחזור בתשובה"**, ויונה לא רצה להיות מלמד, כי זו עבודה קשה מדי, והוא ברח באניה, ואז בלע אותו דג. רואים מזה שאי אפשר לברך מהשם יתברך, השם יתברך רוצה שתלמד תורה עם בני ישראל.

אשרי האדם שלוקח את העמל, הוא לוקח את הקשי, ועושה בו נצחיות, דברים שנשארים לנצח.

כשמלמד יושב עם ילדי ישראל ואומר אתם: **"מודה אני לפניך מלך חי וקים..."** הוא זכה את הילדים עם דבר שנשאר, ומה שהילד רק יעשה אחר כך, אפילו אם הוא לא יחזיק מעמד, הוא יעזב חס ושלום את מחנה ישראל, אבל את המלים של 'מודה אני' הנשמה שלו שרה, זו נצחיות, זה ישאר לו לעולם הבא.

הצדיק הקדוש רבי נתן זכרנו לברכה כותב במכתב לבנו (עלים לתרופה, מכתב תס"ו, ה' ראה, שנת ה'תר"ד): שרבונו ז"ל אמר: אדם

וגומר את השעורים כסדרן שלי, וזה היה נמשך שעות ארוכות ולא הועילתי כלום... כי הייתי מאוד עייף, היום אני קם מקדם וכל החיים שלי השתנו לטובה!"

מה אתה מעביר את הזמן בליילה? אחרי ערבית תגיד לכל אחד: "לילה טוב", "לילה טוב", ועם אשתך תשוחח, אבל כל הדברים שאתה צריך לסדר וללכת ולבוא - את זה תשאיר למחר בבקר, ובבקר כבר תראה שכל הבעיות היו רק בליילה, בבקר הכל מסדר, אתה לא צריך ללכת לשום מקום...

הרבה פעמים משפחות רוצות לעלות אלי בליילה לדבר, ואני אומר להם: "מי שרוצה לבוא לדבר, שיבוא מחר בבקר", אומרים לי האברכים שבבקר אין מה לדבר, בבקר הכל טוב, בבקר העולם מתוק ונעים.

להגיע לכיתה לפני שהילדים מגיעים

אני רוצה לבקש מכל המלמדים שיבואו לתלמוד תורה מספיק מקדם, עוד לפני שהילדים מגיעים, אי אפשר לתת תנופה עם הרכב ולרוץ בבהלה לתוך הכיתה.

אם באים לפני הזמן, ומכינים את הכיתה, מסדרים את השלחנות, מוחקים את הלוח מאתמול, ומכינים את הפרטיסים - כך רגועים ומוכנים לקבל את פני הילדים.

למלמדים מהפחות הנמוכות, לא שיה לבוא לפני הילדים, כי הם נהגי ההסעות של הילדים, אבל אצלם זה באמת לא כל כך חשוב, כי ילדים קטנים הרי לא יושבים כל היום במקום, אז הם יכולים

עם ילדי ישראל ולמדו אתם תורה.

אני רוצה לחזק אתכם, דעו לכם: שאתם עושים עבודת קדש עצומה מאד! זו העבודה הכי הכי חשובה!

מלמדים צריכים כוח

כמה שצריכים עוד עזרה בתלמוד תורה, שיודיעו לי, אני אביא עוד אברכים ובחורים שיעזרו במה שצריכים, אני רוצה שהמלמדים לא יהיו מתשים ועיפים, שלא יתמוטטו.

הלואי והלואי שתלכו לישן מקדם, ואז יהיה לכם כוח להתמסר לילדים.

ראש הישיבה שליט"א שאל כמה מלמדים מתי הם הולכים לישן, וראש הישיבה אמר: אולי תעשו לעצמכם מנהג שאחרי ערבית אתם כבר לא מדברים עם אף אחד, מי שפוגש אותך, תאחל לו: "לילה טוב", ולך לישן, עם האשה אתה יכול לדבר, כי לשוחח עם האשה זה גם מנוחה, אבל כל שאר הדברים שאתה צריך לסדר, תשאיר למחר.

בבקר רואים שהכל מסדר

אברהם שעבר לגור בקריה אמר לי: "עשיתי לעצמי סדר חדש, ששנה לי את כל החיים; הנהגתי לעצמי שאחרי ערבית אני לא עושה כלום, אפילו את השעורים כסדרן שלי אני לא לומד בליילה, אחרי ערבית לא מעניין אותי כלום, אני הולך לישן, ולפנות בקר המטה זורקת אותי, בשעה שבע אני כבר אחרי הכל, היום נהיה לי ארוך. פעם הייתי עושה הכל בליילה, אז הייתי מתקן את כל מה שצריכים לתקן בבית,

באותו זמן לא היו התלמודי תורה כל כך אוטומטיים כמו היום, לתלמוד תורה לא היו בנינים והסעות, אלא כל אחד לקח ילדים לביתו ולמד אתם, הענין של מלמדות לקחת ילדים וללמד אתם תורה, היה יסוד חזק בחב"ד.

יש דבור עצום מהצדיק הקדוש הרי"צ, הוא שואל, למה התורה מתחילה במצוה הראשונה עם מצות "פריה ורביה", הרי יש עוד הרבה מצוות קדושות שהתורה היתה יכולה להתחיל בהן? והוא אומר, מכאן רואים, כל התורה היא קדושה מאוד אבל מה העקר וההתחלה של כל התורה? המצוה של "פריה ורביה!" כלומר: "אתה יהודי - תעשה עוד יהודי!" היה אפשר להתחיל עם הלכות קרבן פסח או מבנית בית המקדש, אבל התורה מתחילה עם פריה ורביה, כי זה העקר [ראש הישיבה שליט"א אמר: מהדבור הזה רואים שהראש שלו היה מנח ב"חננו הבנים והבנות].

המצוה של 'פריה ורביה' כוננתה גם למלמדים, כמו שרבינו אומר (לקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן ז) הרי אין התכלית שייביאו ילדים לעולם ושהם לא ידעו מהשם יתברך. אדם בלי שכל, בלי דעה, בלי השם יתברך, הוא הרי חיה בדמות אדם, הוא עוד יותר גרוע מחיה, אז צריכים הרי את המלמדים שיכניסו בילדים שיש בורא לעולם.

היכל למלמדים

למעלה בשמים יש היכל למלמדים, לאנשים שזכו לשבת

לסדר את הפתה כשהילדים כבר נמצאים, אבל המלמדים מהפתות הגבוהות צריכים להגיע מקדם, לסדר את הפתה, ומתכוננים מה בדיוק הולכים לעשות היום, בעשר דקות האלו יהיה ספור, ובעשר דקות הבאות יהיו "ספורי תפלה", ברבע שעה הזאת יהיה פסוק מהחומש, וכך הלאה. וכשהילדים נכנסים לפתה מאחלים לכל אחד: "בקר טוב".

לעשות צלומים שבוע קדם

אי אפשר להזכר באמצע היום: 'אין לי מה לעשות עם הילדים, טוב, הבה נעשה צלומים מאיזה דף כדי שיהיה לילדים מה

לעשות'. כל הצלומים שצריכים להשבו צריכים כבר להיות מוכנים שבוע לפני, היום כבר צריכים לעשות את הצלומים לשבוע הבא פרשת ואתחנן, זאת פרשה נפלאה, אפשר כבר להכין את הצלומים לעשות אתם נעלי תשעה באב, ואת ההלכות של נטילת ידים בתשעה באב, וכדומה.

מלמד צריך להתגעגע לילדים

העקר אני מבקש ממכם, שתאהבו את התלמידים.

אין אפשר למד את עצמנו אם אנו אוהבים את התלמידים? אם קורה פעם שאי אפשר לבוא לתלמוד תורה במשך שלושה

ימים, ומתחילים להתגעגע לילדים, זהו סימן טוב שאוהבים את הילדים.

האמת היא שמאוד קשה לשבת בפתה עם ילדים, אבל צריכים לאהב אותם, כמו שלהורים גם קשה לטפל בילדים, חושבים: 'אני רוצה לנסע לנוח כמה ימים, ובכל זאת, בזמן המנוחה, מתחילים להתגעגע לילדים, כך צריך מלמד לחשב על התלמידים שלו: הם ילדים כל כך יקרים, הם ילדים כל כך טהורים, אני מתגעגע אליהם, והרי קשה לי אתם? - החיים הם במילא קשים, שהחיים שלי יעברו בדברים טובים שישארו לנצח.

מכתבים בעניני חינוך

מאת ראש הישיבה שליט"א

למה בתלמוד תורה אני מצליח, ובבית לא?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אגש מיד לענין, אני מלמד ברוך השם, ואצלי בפתה מאד נעים וחיובי, כולם שמחים, אני משבח את כל אחד, אני מחיך לכל אחד, אני מלמד בחשק, אני מצית למה שראש הישיבה שליט"א אומר למלמדים.

אבל מה לעשות שאצלי בבית יש חשך ענן וערפל, אני צועק על הילדים, אני לא מפסיק לתת ענשים. בחג הרבצתי כמה פעמים לבן שלי, ופעם אחת לבת שלי. זה מתחיל בזה שהבן שלי לא מתנהג בדרך ארץ, והבת שלי אומרת בכל רגע "לא" לאשתי ולי. וברגע שאין שמחה בבית, אני מקפיד על כל דבר, ונהיה מתוח.

אם ראש הישיבה שליט"א ישאל אותי: "למה זה באמת כך?" אני לא כל כך חכם כדי להבין את עצמי, האם זה

קשור לזה שאשתי לא בדעה אחת אתי ולא מעריכה אותי, ולכן המוח שלי מצמצם ובבית אני מאבד את החיוך, ויש מתח באויר, בכלל אני מרגיש שבשעורי החנוך ברור לי יותר מה לעשות, ראש הישיבה שליט"א מתאר באיזה מלים לדבר אל ילדים, אבל בשעורים של שלום בית זה לא כל כך בפרטיות, ראש הישיבה לא נותן דוגמא איך להשרות אוירה חיובית ושמחה בבית, מה להגיד לאשה ואיך חוזרים הביתה, מה אומרים עם חיוך יותר ברור. או שיכול להיות שבתלמוד תורה זה בעין ה'צצה', 'כאילו', מותחים חיוך ומברכים לשלום את כל אחד ומשפחים וכו', אבל בבית זה מידי אמיתי? אין את הענין של להוריד את עצמי ולחייך וכו'. יכול גם להיות גם שאין לי משג ממה זה מגיע.

ברוך השם שראש הישיבה שליט"א בכל מכתב הבין את המצב עוד יותר ברור ממני, אולי ראש הישיבה שליט"א בבקשה יכול לעזור לי?

ישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת אחר-יב', כ"ד ניסן, ט' לעמר, שנת ה'תשפ"ד

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

חנוך הפנים והבנות הוא לא דבר קל, זה מהעבודות הכי קשות, צריכים עצבי ברזל כדי להצליח להשאר רגועים ושמחים, צריכים לבקש הרבה מהשם יתברך על זה, בפרט כשמגיע חג ויושבים שבוע שלם בבית עם הילדים, עוד סעודה ועוד סעודה, אז צריכים לבקש הרבה מהשם יתברך שישארו בשמחה ושידעו איך לחנך את הילדים, מתי להגיד, כמה להגיד ואיך להגיד.

דבר ראשון אל תשתמש יותר עם הידים, אין דבר כזה לתת מכות לילדים, רבנו היה תקיף מאד בזה, שלא יפו את הילדים. רבנו אמר: "מה שפעלו ברע היו יכולים לפעל טוב יותר וקל יותר בטובות", נגמר עם להשתמש בידיים, תשתמש עם הידים רק כדי ללטף ולתת צביטה בלחי, נגמר עם המכות.

שנית אל תשפיל את עצמך, אפילו כשאשתך לא בודעה אחת אתך, יש לה את המהלך שלה וכו', שזה לא פיל אותך; וכי תשאל איך עושים את זה? איך אפשר להיות בגדלות המוחין כשחיים עם אשה שמזלזלת? התשובה היא, רבנו אומר (לקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן פב), כשמתבטלים אל השם יתברך, לא רוצים כלום, רוצים לעשות רק את רצון השם, אוהבים את האשה כי השם יתברך צוה, לא כי הולכים לקבל ממנה משהו בחזרה, ולא בגלל שהיא תתייחס אלי יפה ותדבר אלי יפה, אלא בגלל שהשם יתברך נתן לי את האשה הזאת ואתה יש לי ילדים, אז אהב אותה - ואז - אומר רבנו - האשה מתבטלת אל הפעל ואפשר להיות חיים טובים.

אל תשפיל את עצמך, אל תצפה לשום דבר מאשתך, ואם הילדים שלך לא מציתים, תגיד להם באהבה: "השם

אומר שצריכים לצית לאבא ואמא, וכשמציתים לאבא ואמא מקבלים שכר גדול", את המלים האלו תגיד להם באהבה, (בפנים תקיפות אבל באהבה).

ועל כולם לך בכל בקר ותבכה את לבך אל השם יתברך, תבקש ממנו סליחה ותבקש ממנו שיקרב אותך, תבקש ממנו שיתן לך אהבה, שיראה לך שהוא אוהב אותך, תספר לו כמה אתה משפל בתוכך, תספר לו שאתה מרגיש כמו סמרטוט וכו' וכו', תבקש ממנו שתהיה לך הרגשה טובה, שיתהיה לך אמונה חזקה ותזכר שעוד מעט כבר הולכים הביתה ולא לוקחים אתנו שום דבר, לוקחים רק מצוות ומעשים טובים והדורות שמשאירים.

השם יעזור שתצליח בכל העניינים.

...
(קונטרס עצתו אמונה פרשת קדושים תשפ"ד)

אני מקנה שאתה לא מטיל אימה יתרה על התלמידים שלך. חכמינו זכרונם לברכה אכן אומרים (כתובות קג:): "זרק מרה בתלמידים", שיתנהגו בתקיפות לתלמידים; כלומר שלא יהיו חבר לתלמיד, התלמיד יכול רק לקבל אם המלמד הוא לא החבר שלו, אבל אסור להטיל אימה יתרה שהילדים יפחדו, וחס ושלום לא להרביץ; אסור להרביץ. אם צריכים לתת סטירה - תלך למנהל, תכבד אותו במצוה, אתה אל תגע בילד.

מוהרא"ש אומר: "מלמד שנותן מכות - צריך ללכת לעבד בזבל ולהוציא את העצבים על פחי האשפה, לא על הנשמות היקרות, צאן קדשים".

השם יעזור שתצליח בכל העניינים.

...
(קונטרס עצתו אמונה פרשת ויצא תשפ"ג)

מדור חינוך

בקול ברסלב

לשמיעת כל שיעורי החינוך

(באדיש)

מראש הישיבה שליט"א

בקול ברסלב

הקישו 1-2-4-2-1

- שמעו וזהו נסעב -

אסור להטיל אימה יתרה על הילדים

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת חיי שרה, כ' מרחשון, שנת ה'תשפ"ג
לכבוד ... גרו יאיר, מלמד בתלמוד תורה היכל הקדש

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: chinuchgilyon@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון אמונה (נשים)
שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד
079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9191 / 845-351-9060 / אנגליה 03303502363
קנדה 438-320-9090

...

קול ברסלב
שיעורים; חינוך יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד
079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9191 / 845-351-0910 / אנגליה 03303502361
קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 11552354370

מייל חינוך יומי chizikyomi@gmail.com